

تحلیل و طراحی پی سازه با

safe12

بر اساس آخرین تغییرات مقررات ملی
ویرایش ۱۳۹۲

ICIVIL
copyright 2008 - 2015

فهرست مطالب

۳	تملیل و طراحی پی سازه با استفاده از نرم افزار SAFE12:
۳	مشفصات پروژه:
۴	شروع به مدل سازی پی در SAFE:
۱۲	تعریف مشفصات پی در SAFE:
۱۲	تعریف مشفصات مصالح پی:
۱۴	تعریف مشفصات بتن پی:
۱۶	تعریف مشفصات فاک بستر پی:
۱۸	معرفی الگوهای بارگذاری:
۱۹	معرفی حالات بارگذاری:
۲۰	تعریف ترکیب بارها در SAFE:
۲۰	تعریف ترکیب بارها جهت کنترل تنش زیر پی در SAFE:
۲۵	تعریف ترکیب بارها جهت طراحی پی در SAFE:
۳۱	معرفی ترکیب بارهای غیر فطی جهت مذف کشش زیر پی در SAFE:
۳۳	ترسیم پی در SAFE:
۳۷	ترسیم دال بتنی برای پیها:
۳۸	ترسیم بازشوها در پیها:
۴۰	ترسیم نوارهای طراحی در SAFE:
۴۹	اعمال سربار مرده و زنده گسترده به پیها:
۵۲	معرفی سائز ستونهای فلزی جهت کنترل برش پانچ در پی:
۵۵	افتمصاص مشفصات مورد نظر به بفشهای مختلف پی:

آنالیز پی در SAFE: ۵۷

تنظیمات قبل از طراحی در SAFE: ۵۹

انجام آنالیز و طراحی پی در SAFE: ۶۳

کنترل تنش زیر پی و مقایسه آن با مقدار مجاز در SAFE: ۶۵

کنترل برش پانچ در SAFE: ۶۹

مشاهده نتایج طراحی آرماتورهای طولی پی در SAFE: ۷۲

مماسبه آرماتورهای برشی پی: ۷۹

❖ تحلیل و طراحی پی سازه با استفاده از نرم افزار SAFE12:

در ادامه این مجموعه، به نحوه طراحی پی سازه مذکور در نرم افزار SAFE در نسخه 12 پرداخته می شود.

❖ مشخصات پروژه:

مشخصات مصالح همانند جدول زیر می باشد:

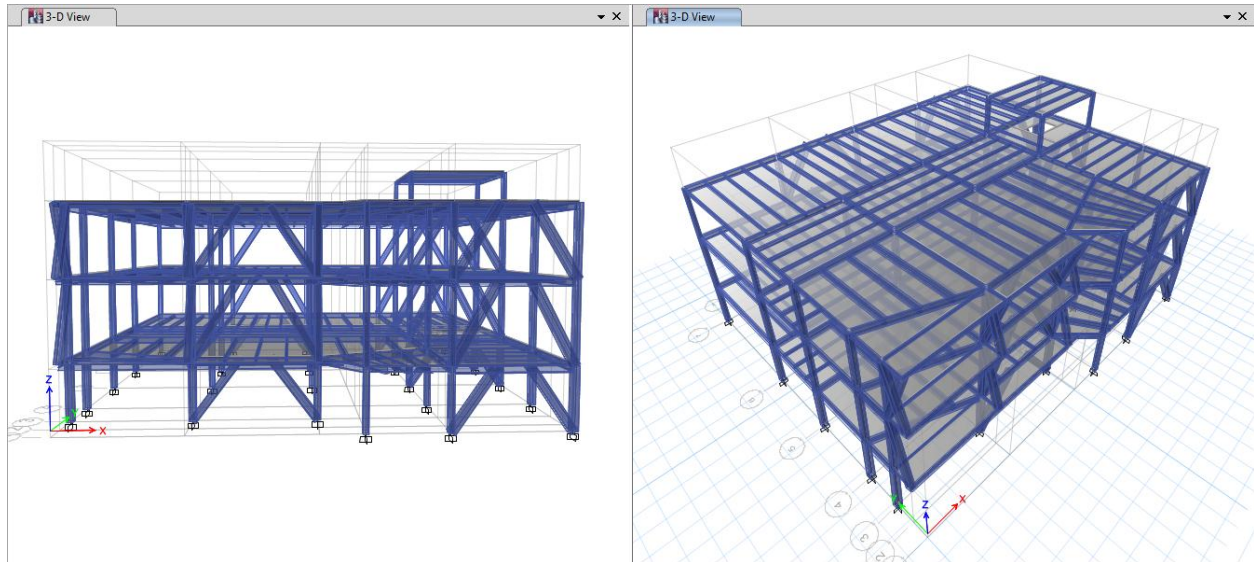
مشخصات بتن رده C21	
250 Kg/m ³	جرم واحد حجم، M
2500 Kg/m ³	وزن واحد حجم، W
2.2xE+9 Kg/m ²	مدول الاستیسیته، E
0.2	ضریب پواسون
21xE+5 Kg/m ²	مقاومت فشاری، f _c
400xE+5Kg/m ²	تنش تسلیم آرماتور طولی و عرضی، f _y , f _{ys}

۱- مقاومت مجاز کف پی برابر 2.5 Kg/cm².

۲- از پی نواری استفاده شده است.

۳- سازه مورد نظر از نوع فولادی 3 طبقه با سیستم باربر جانبی قاب خمشی متوسط فولادی در یک جهت و قاب مهاربندی با بادبندهای EBF در جهت دیگر و سیستم باربر ثقلی نیز از نوع سقفهای کامپوزیت می باشد.

در عکس زیر نمایی از پروژه مدل شده در ETABS2013 را مشاهده می‌نمایید:

شکل ۱۹۳

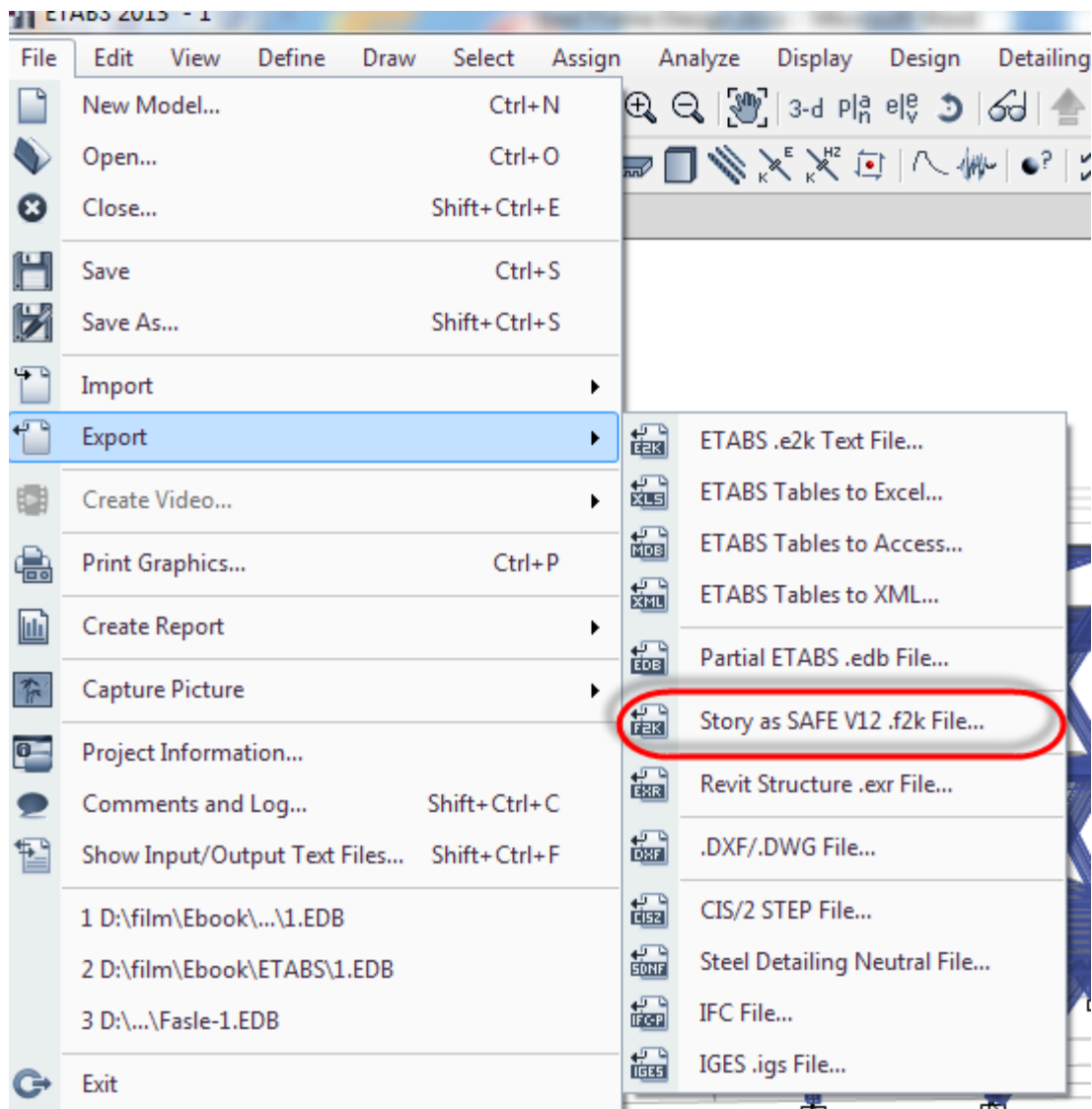
❖ شروع به مدل سازی پی در SAFE:

برای شروع به طراحی پی ابتدا باید از نرم افزار ETABS یک خروجی برای نرم افزار SAFE ایجاد کنیم. این فایل خروجی دارای مواردی از قبیل:

- خطوط شبکه جریان
- حالت‌های بارهای استاتیکی
- بارهای نقطه ای هر یک از حالت‌های بار استاتیکی
- اندازه بار جهت کنترل برش پانچ در پی

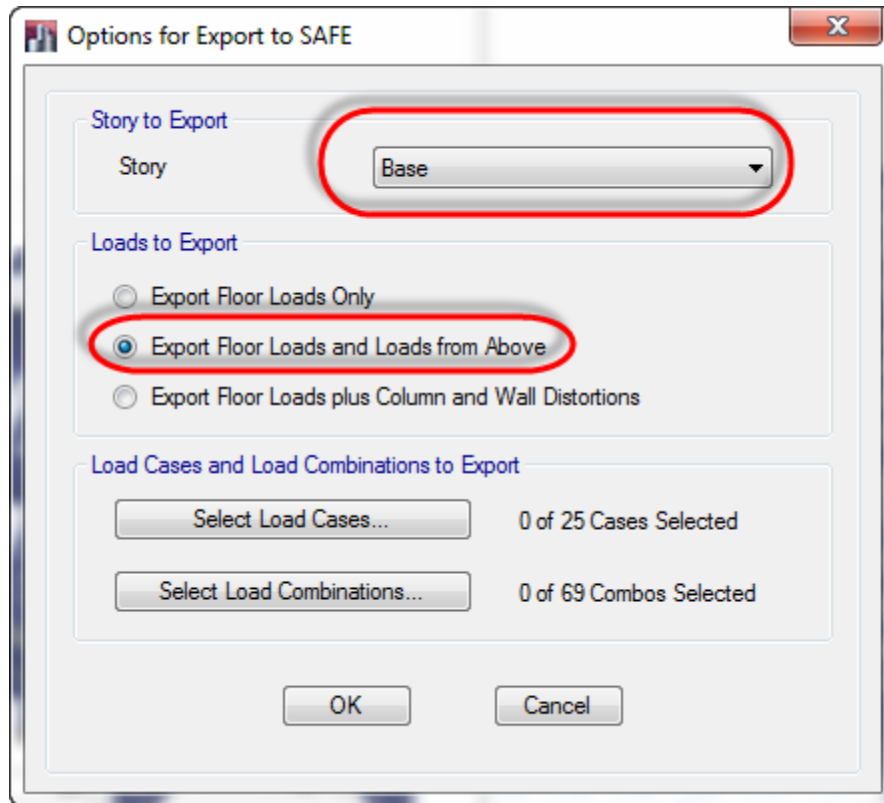
و مواردی دیگر که در ادامه به آن‌ها اشاره خواهیم کرد.

ابتدا در فایل ایتبس، دستور `File > Export > Story as SAFE v12.f2k File...` را اجرا می‌کنیم.

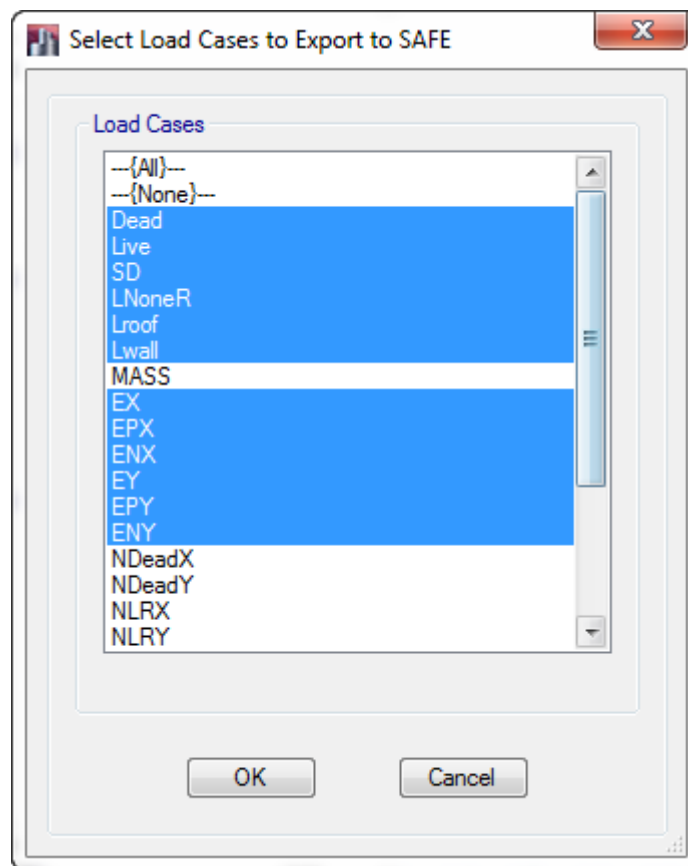
شکل ۱۹۴

- ۱- در پنجره ظاهر شده همانند شکل زیر از کشوی Story to Export طبقه Base را انتخاب می‌کنیم تا بارهای طبقه BASE به پی وارد شود.
- ۲- سه گزینه بعدی مربوط به نوع باری است که می‌بایست به پی منتقل شود است که می‌توان دو گزینه آخر را یکی انتخاب کرد. در اینجا گزینه دوم یعنی Export Floor Loads and Loads from Above را انتخاب می‌کنیم تا تمامی بارهای موجود در کفها و سایر عناصر به پی منتقل شوند.

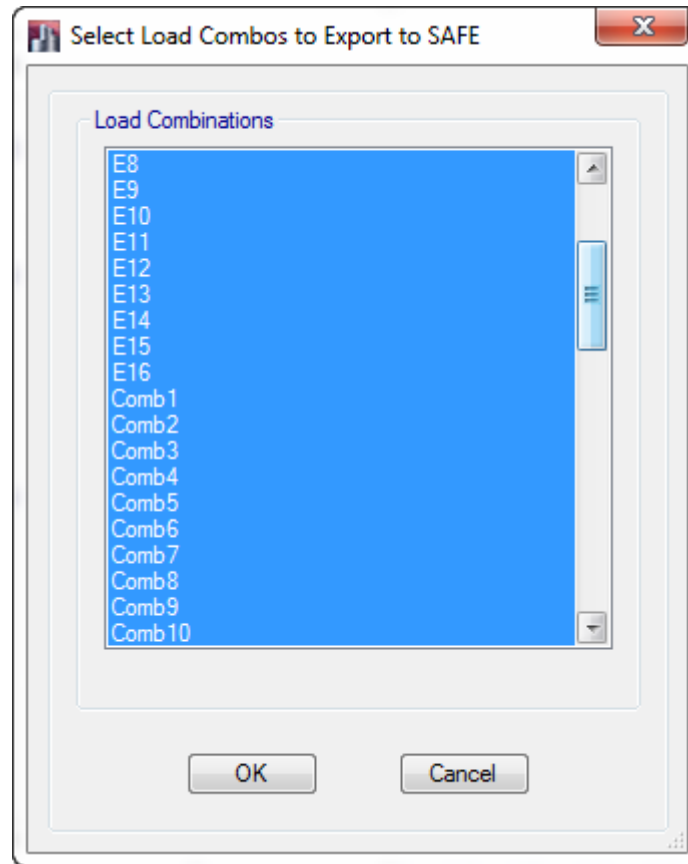
شکل ۱۹۵

۳- روی گزینه **Select Load Cases ...** کلیک می‌کنیم تا پنجره انتخاب نوع بارها باز شود. در پنجره ظاهر شده تمامی بارهای ثقلی شامل **DEAD** و **SD** و **Live** و همچنین کلیه بارهای جانبی زلزله را انتخاب می‌کنیم. باید توجه گردد که نباید بارهای خیالی و بار **MASS** که در طراحی اسکلت فولادی از آن‌ها استفاده شده است انتخاب گردند. (بارهای خیالی برای سازه‌هایی که به روش حدی نهایی طراحی شده‌اند وجود دارند و چنانچه سازه به روش تنش مجاز طراحی شده باشد فاقد این حالت‌های بار می‌باشد. بار **SD** نیز برای سقف‌های کامپوزیت وجود دارد)

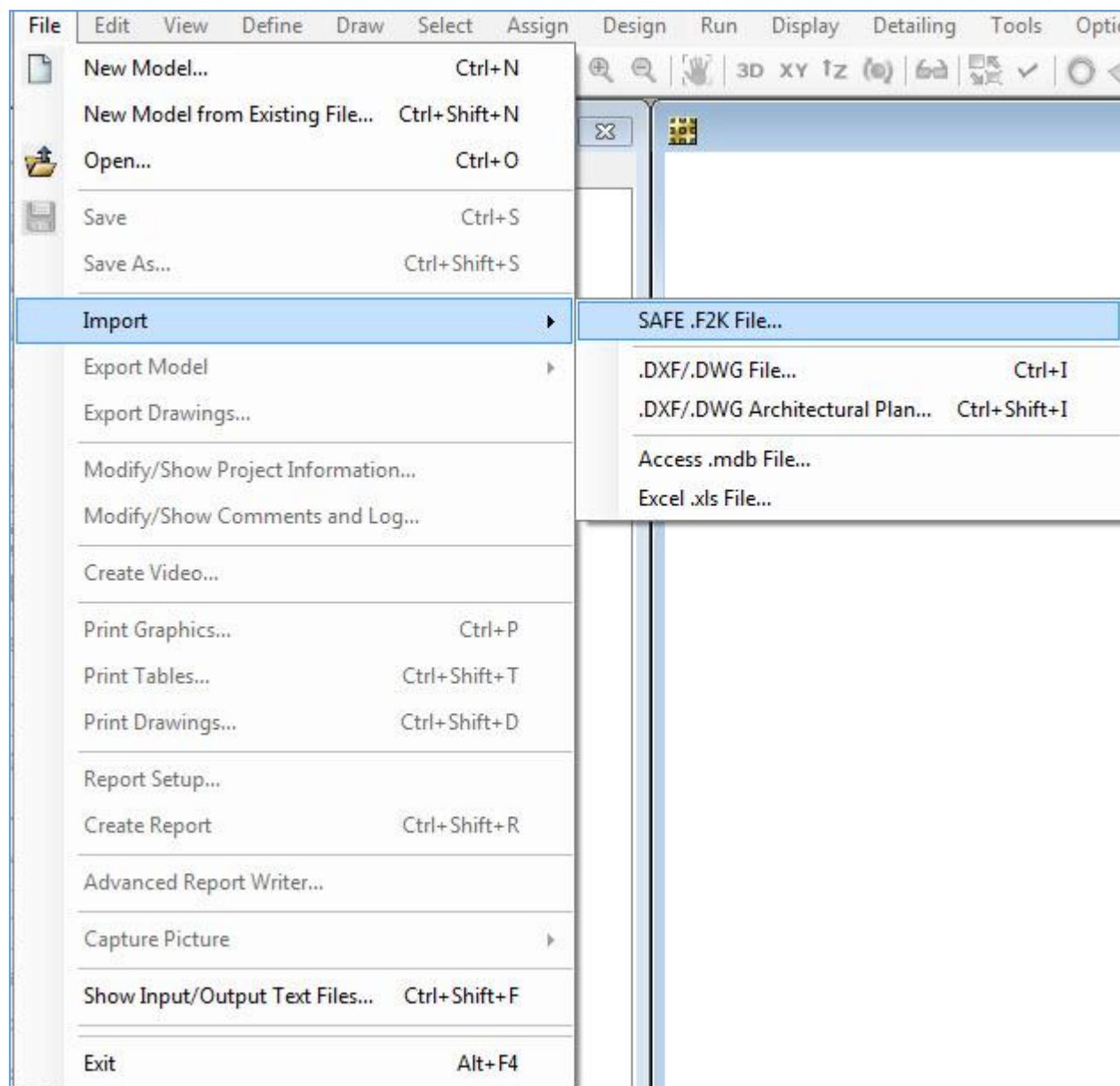
شکل ۱۹۶

۴- سپس بر روی گزینه Select Load Combinations... کلیک کرده و تمامی ترکیب بارهای معرفی شده برای طراحی اسکلت فولادی را همانند شکل ۱۹۷ انتخاب می‌کنیم. E1 تا E16 و Comb1 تا Comb44.

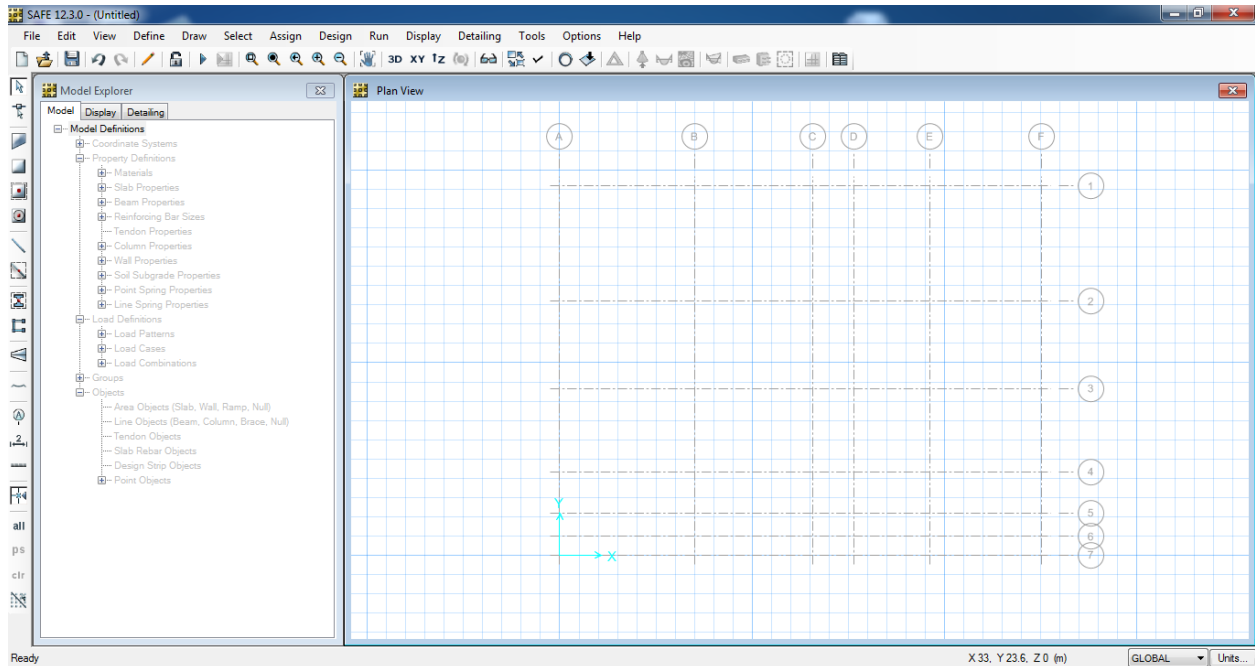

شکل ۱۹۷

- ۵- سپس باید بر روی دکمه OK کلیک کنیم. نام و مسیر نصب فایل خروجی را تعیین می‌کنیم. فایل ساخته شده با پسوند F2K ساخته می‌شود که می‌تواند مبنای ساخت مدل پی در نرم افزار SAFE باشد.
- ۶- پس از آن نرم افزار SAFE v12 را باز کرده و به منوی File/Import/SAFE.F2K File... مراجعه می‌کنیم و فایل ساخته شده توسط نرم افزار ETABS را فراخوان می‌کنیم. به این ترتیب در SAFE مدلی به وجود می‌آید که شامل نقاط تکیه گاهی به همراه واکنش‌های تکیه گاهی منتقل شده، حالات بار استاتیکی و ترکیب بارهای ساخته شده در ETABS می‌باشد.

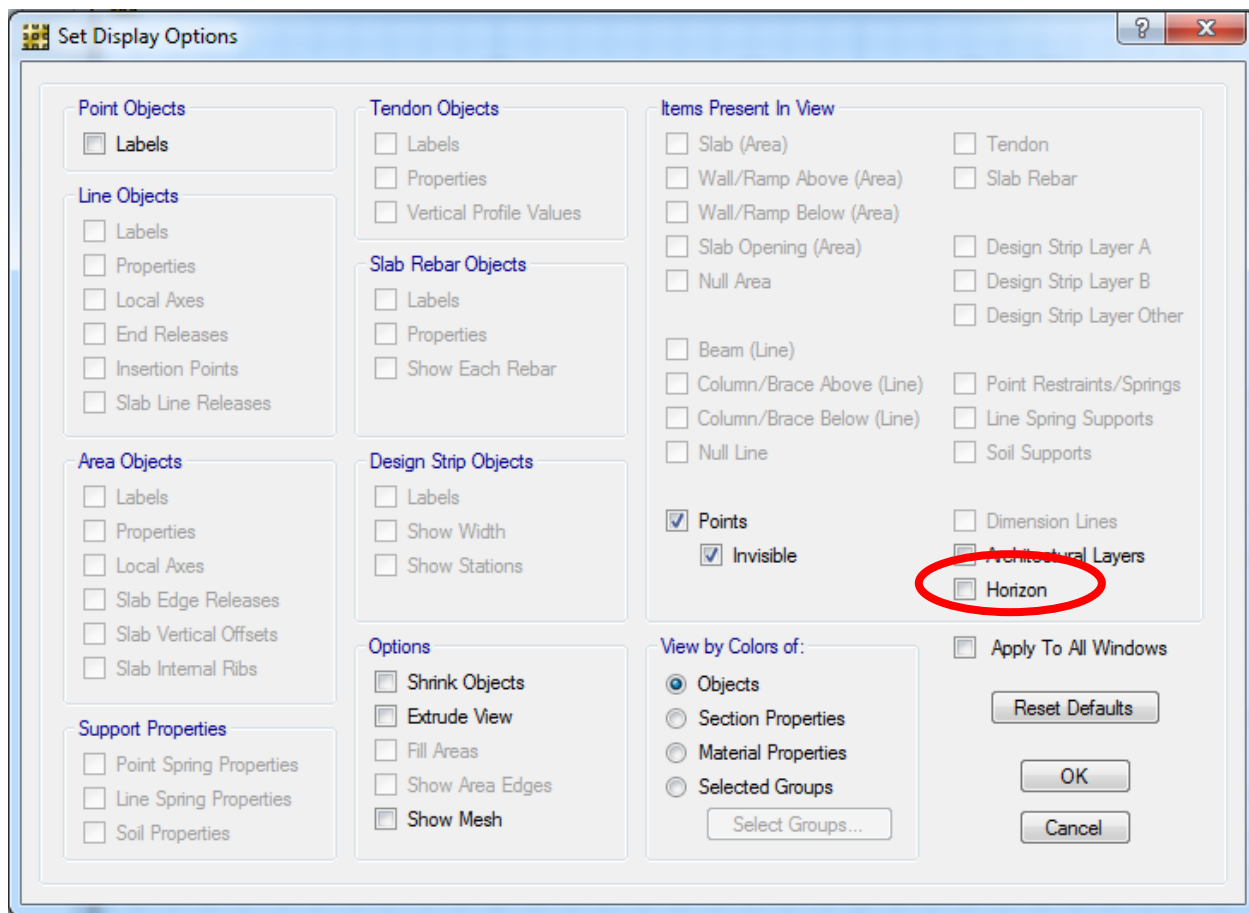
شکل ۱۹۸

شکل ۱۹۹

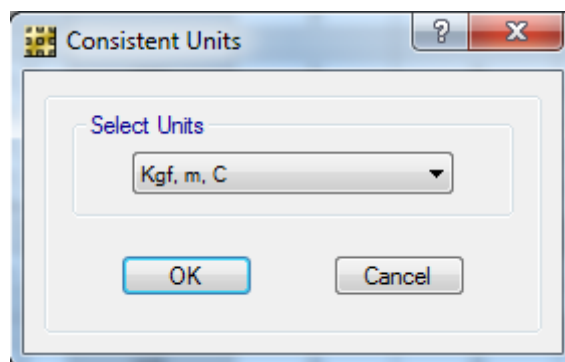
همانند شکل بالا خطوط شبکه و نقاط تکیه گاهی ستون‌ها به پی منتقل شده است و کار طراحی پی را خیلی راحت‌تر می‌کند. در ادامه به نحوه طراحی پی به صورت گام به گام پرداخته می‌شود.

جهت بهتر شدن محیط کار در نرم افزار ابتدا پنجره کاوشگر را غیر فعال می‌کنیم. برای اینکار کافی است که بر روی دکمه Close () کلیک کنیم. همچنین جهت اینکه خطوط شطرنجی پیش زمینه نرم افزار غیر فعال شود بر روی آیکون از نوار ابزار فوقاتی کلیک می‌کنیم. سپس در پنجره جدید باز شده گزینه Horison را غیر فعال می‌کنیم.

شکل ۲۰۰

جهت ذخیره کردن فایل طراحی پی، از منوی File بر روی گزینه Save کلیک می‌کنیم و فایل را در محل مورد نظر با نام دلخواه ذخیره می‌کنیم. جهت تغییر واحد اصلی نرم افزار بر روی گزینه Units... در گوشه سمت راست پایین نرم افزار کلیک می‌کنیم. در پنجره جدید ظاهر شده بر روی گزینه Consistent Units کلیک می‌کنیم و واحد Kg,m,C را انتخاب کرده و بر روی دکمه OK کلیک می‌کنیم.

شکل ۲۰۱

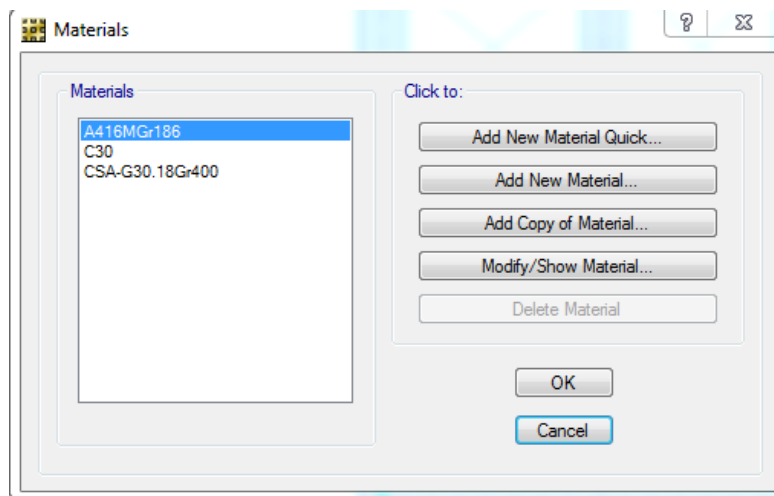
❖ تعریف مشخصات پی در SAFE:

در این قسمت به نحوه تعریف مشخصات پی اعم از نوع مصالح، نوع پی و ضخامت آن، مشخصات خاک بستر و ... که در ادامه به آن‌ها خواهیم پرداخت.

• تعریف مشخصات مصالح پی:

برای معرفی مشخصات جدول ارائه شده در مراحل ابتدایی این بخش مراحل زیر را انجام می‌دهیم:

- ۱- از منوی Define گزینه Materials... را انتخاب می‌کنیم که پنجره جدیدی همانند شکل زیر نمایش داده می‌شود.

شکل ۲۰۲

- ۲- گزینه C30 را انتخاب کرده و سپس بر روی دکمه Modify/Show Material... کلیک می‌کنیم تا پنجره مربوط به مشخصات بتن مصرفی ظاهر شود.
- ۳- در پنجره جدید ظاهر شده در قسمت Material Name نام مقطع بتنی را C21 ویرایش می‌کنیم.
- ۴- مقدار وزن مخصوص بتن را برابر 2.5 e3 Kg/m^3 وارد می‌کنیم.
- ۵- مقدار مدول الاستیسیته را برابر $2.2 \times \text{E}+9 \text{ Kg/m}^2$ وارد می‌کنیم.
- ۶- مقدار مقاومت مشخصه بتن را برابر $f'c = 2100000 \text{ Kg/m}^2$ وارد می‌کنیم.

۷- سپس بر روی دکمه OK کلیک می کنیم تا مجدداً به پنجره Materials برگردیم.

شکل ۲۰۳

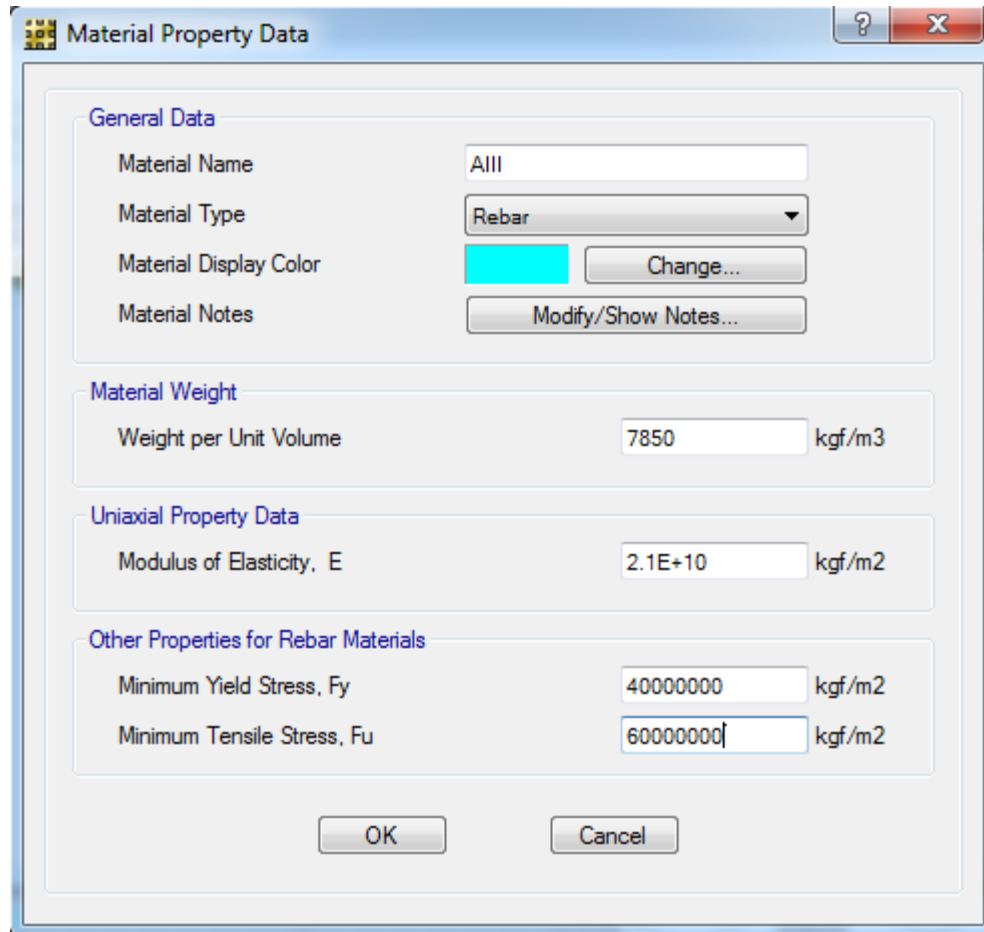
۸- در پنجره Materials گزینه CSA-G30.18Gr400 را انتخاب کرده و بر روی گزینه Modify/Show Material کلیک می کنیم.

۹- در پنجره جدید ظاهر شده مشخصات مصالح آرماتورها را می بایست مطابق جدول مشخصات پروژه وارد نماییم.

۱۰- در قسمت Material Name نام AIII را ویرایش می کنیم.

۱۱- مقدار وزن مخصوص آرماتورها که از جنس فولاد هستند را برابر 7850 Kg/m^3 وارد می کنیم.

- ۱۲- مقدار مدول الاستیسیته فولاد را برابر $2.1e10 \text{ Kg/m}^2$ وارد می‌کنیم.
- ۱۳- مقدار تنش تسلیم و تنش گسیختگی آرماتورهای طولی را به ترتیب برابر 40000000 و 60000000 کیلوگرم بر متر مربع وارد می‌کنیم.
- ۱۴- سپس بر روی دکمه OK کلیک می‌کنیم تا مشخصات آرماتورها به نرم افزار تعریف شود. با زدن دکمه OK در پنجره Materials کلیه مشخصات معرفی شده به نرم افزار تعریف خواهند شد.

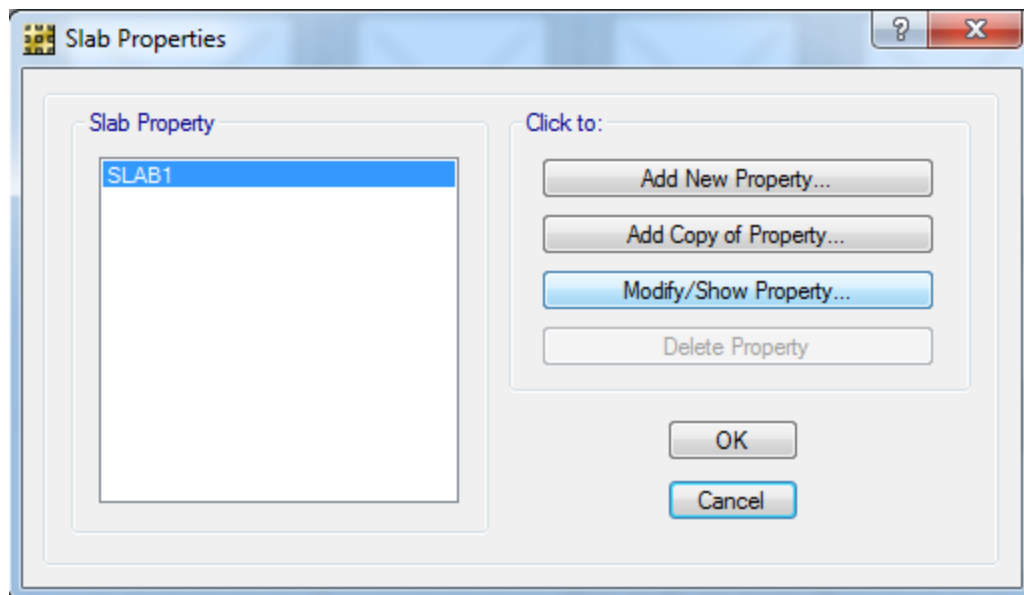

شکل ۲۰۴

• تعریف مشخصات بتن پی:

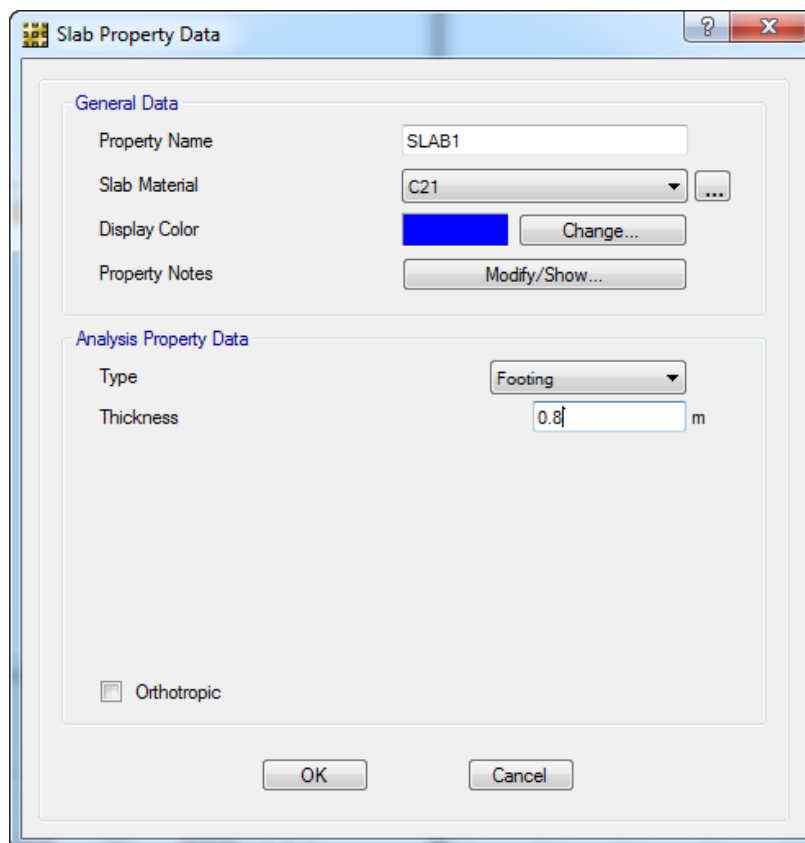
در این قسمت مشخصات بتن مصرفی را برای پی به نرم افزار تعریف می‌کنیم. مراحل زیر را برای اینکار انجام می‌دهیم:

۱- از منوی Define گزینه Slab Properties را انتخاب می کنیم. با انتخاب این گزینه پنجره جدیدی همانند شکل زیر ظاهر می شود.

شکل ۲۰۵

- ۲- گزینه SLAB1 را انتخاب می کنیم. سپس بر روی گزینه Modify/Show Property... کلیک می کنیم تا پنجره جدید دیگری ظاهر شود.
- ۳- در پنجره مربوط به مشخصات دال بتنی پی در قسمت Slab Material کنترل می کنیم که نوع مصالح بتنی (C21) انتخاب شده باشد.
- ۴- در قسمت Type گزینه Footing را انتخاب می کنیم. برای پی های نواری می بایست این گزینه انتخاب گردد و برای پی های گسترده می بایست گزینه MAT انتخاب گردد.
- ۵- در قسمت Thickness ضخامت پی را برابر 0.8 m وارد می کنیم. سپس بر روی دکمه OK کلیک می نماییم.
- ۶- در پنجره Slab Properties نیز بر روی دکمه OK کلیک می کنیم تا مشخصات دال بتنی برای پی به نرم افزار معرفی شود.

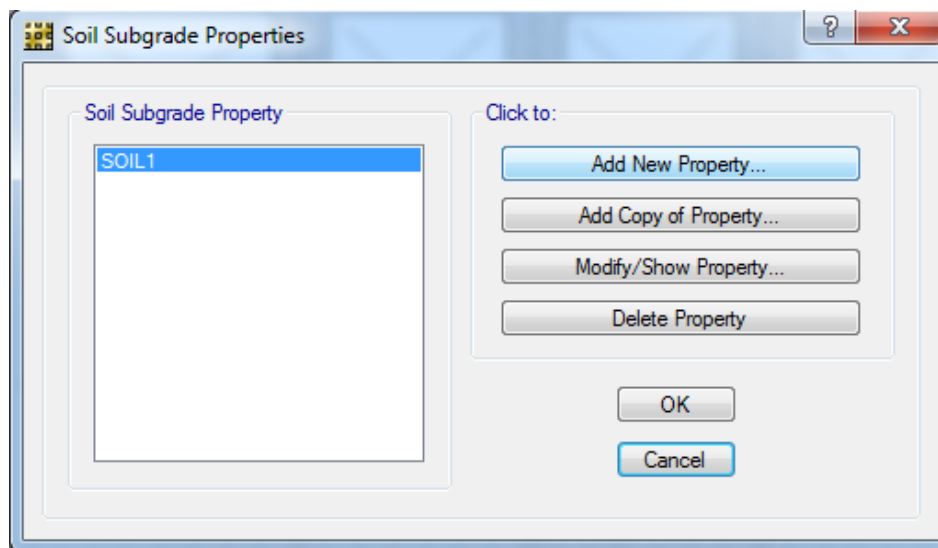

شکل ۲۰۶

• تعریف مشخصات خاک بستر پی:

برای اینکار مراحل زیر را انجام می‌دهیم:

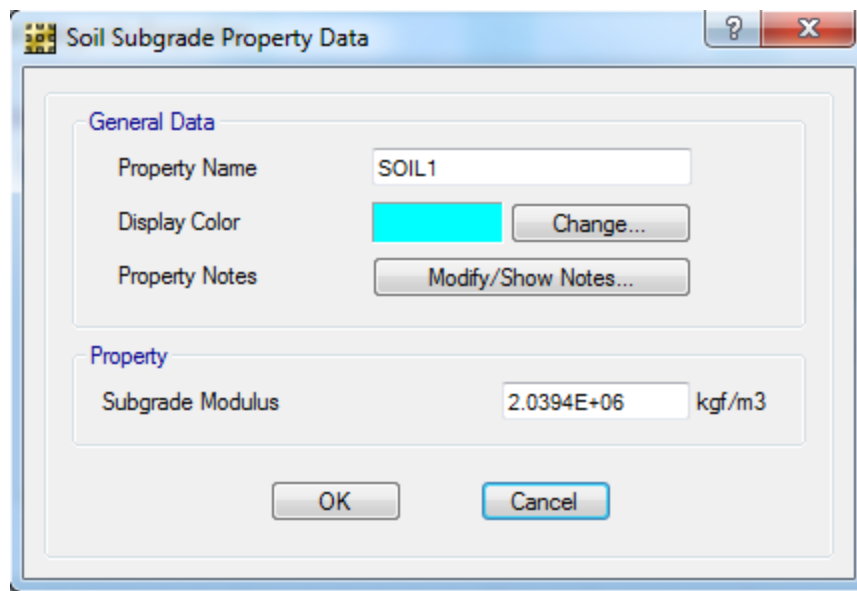
- ۱- از منوی Define بر روی گزینه Soil Sabgrade Properties کلیک می‌کنیم تا پنجره جدیدی همانند شکل زیر ظاهر شود.

شکل ۲۰۷

۲- گزینه SOIL1 را ابتدا انتخاب می‌کنیم، سپس بر روی گزینه Modify/Show Property... کلیک می‌کنیم.

۳- در پنجره جدیدی که ظاهر خواهد شد می‌بایست ضریب مدول بستر را که در کتاب‌های مهندسی پی به نام K_s معرفی می‌شود را به نرم افزار تعریف نماییم. عدد پیش فرض معمولاً مورد پذیرش خواهد بود و بر روی دکمه OK کلیک می‌کنیم.

شکل ۲۰۸

بیشتر بدانیم:

نرم افزار جهت تحلیل پی ها، تکیه گاه پی ها را که در عمل همان خاک ها می باشند را با یکسری فنر مدل می کند. سختی این فنرها در واقع همان مدول بستر خاک ها می باشد. در کتاب مهندسی پی باولز رابطه زیر برای مدول بستر خاک ها پیشنهاد شده است:

$$K_s = 120 \times q_a \text{ (KN/m}^3\text{)}$$

q_a = تنش مجاز خاک

جدول زیر نیز چند نمونه ضریب بستر خاک بر اساس نوع خاک که بر اساس واحد (KN/m^3) می باشد ارائه می گردد.

نوع خاک	محدوده K_s (KN/m^3)	نوع خاک	محدوده K_s (KN/m^3)
ماسه شل	۴۸۰۰ - ۱۶۰۰۰	رس $q_a < 200\text{Kpa}$	۱۲۰۰۰ - ۲۴۰۰۰
ماسه متراکم متوسط	۹۶۰۰ - ۸۰۰۰۰	رس $200\text{Kpa} < q_a < 800\text{Kpa}$	۲۴۰۰۰ - ۴۸۰۰۰
ماسه متراکم	۶۴۰۰۰ - ۱۲۸۰۰۰	رس $q_a > 800\text{Kpa}$	بزرگتر از ۴۸۰۰۰
ماسه رس دار با تراکم	۳۲۰۰۰ - ۸۰۰۰۰	-	-
ماسه لای دار با تراکم	۲۴۰۰۰ - ۴۸۰۰۰	-	-

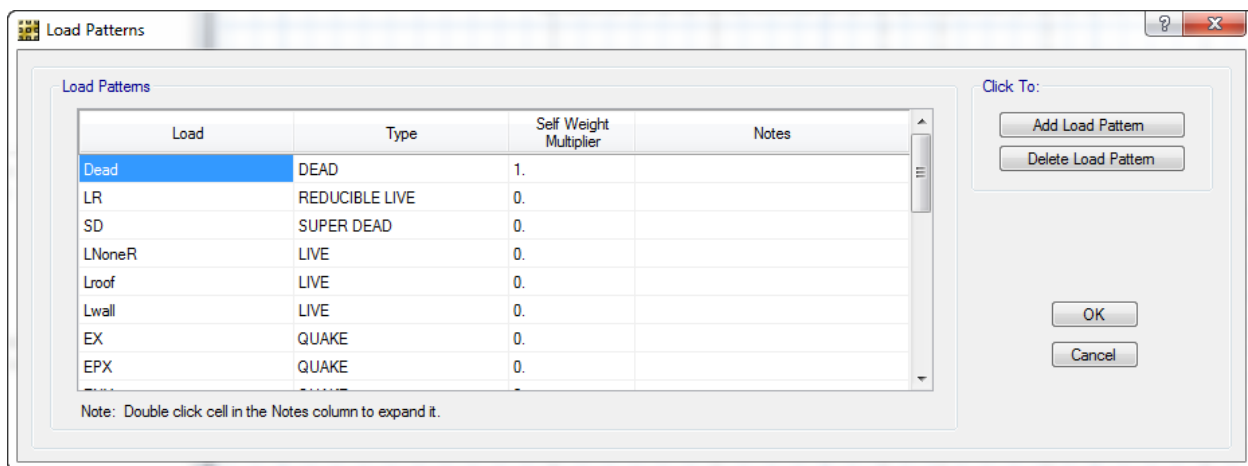
با توجه به موارد بالا می توان یک عدد برای مدول بستر در نظر گرفت. برحسب واحد Kg,m عدد پیش فرض مناسب بوده و آن را می پذیریم.

❖ معرفی الگوهای بارگذاری:

نرم افزار SAFE v12 بر خلاف ورژن 8 آن دارای دو حالت معرفی بار می باشد. یکی از این حالات، معرفی الگوهای بار گذاری است. این الگوها در واقع معرفی نوع بارهای وارده برای آنالیز می باشد. برای معرفی و ویرایش الگوهای بارگذاری مراحل زیر را انجام می دهیم:

۱- از منوی Define گزینه Load Patterns را انتخاب می کنیم.

۲- در پنجره جدید ظاهر شده در لیست Load، الگوهای باری که در آنالیز و طراحی می بایست از آنها استفاده شود را باید به نرم افزار تعریف نماییم. زمانی که فایل را از نرم افزار ETABS فراخوان می کنیم این الگوها به صورت خودکار به نرم افزار معرفی می شوند و فقط در این قسمت کافی است که بارهای اضافه را از لیست Load حذف نماییم. بارهایی که می بایست باقی بمانند شامل: بار مرده، بار زنده، بارهای زلزله با و بدون خروج از مرکزیت.

شکل ۲۰۹

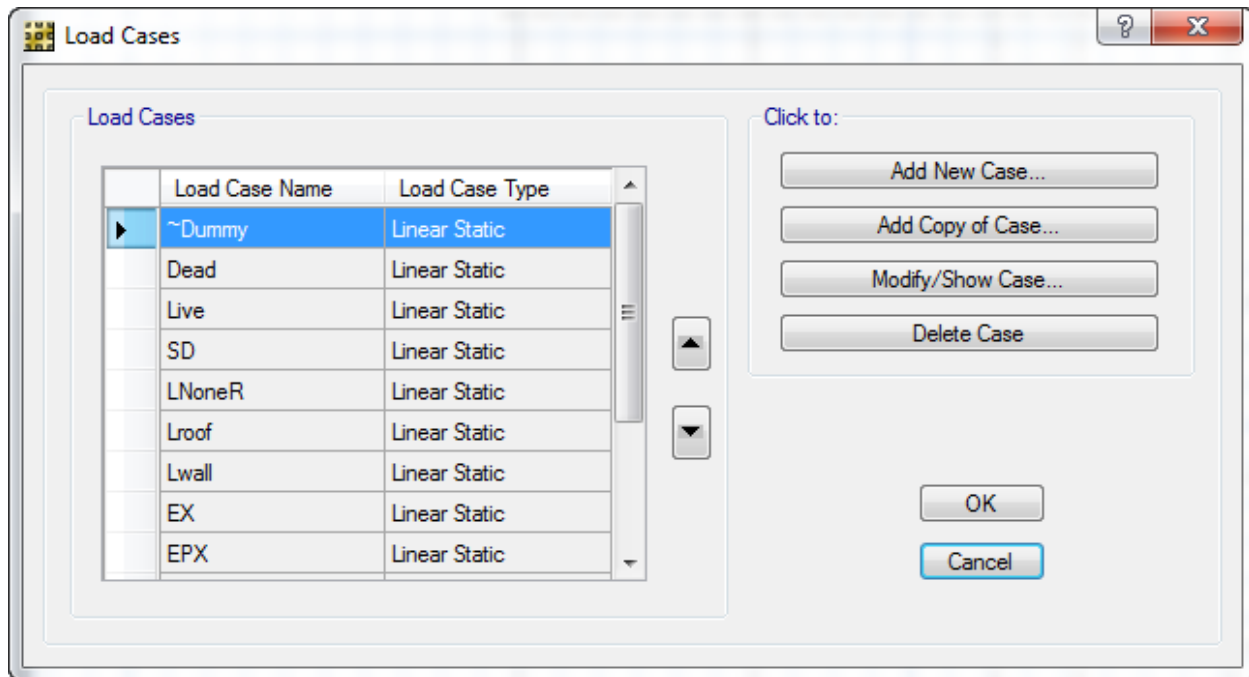
۳- سپس بر روی دکمه OK کلیک می کنیم تا الوهای بارگذاری به نرم افزار تعریف گردند.

❖ معرفی حالات بارگذاری:

حالات دومی از معرفی بارها که به آن اشاره کردیم، معرفی حالت بارها می باشد. این قسمت از نرم افزار به این معنی می باشد که هر حالت بار چه نوع رفتاری در هنگام آنالیز نرم افزار دارد. به عنوان مثال آن حالت بار ممکن است رفتار استاتیکی خطی داشته باشد و یا غیر خطی و چند گزینه دیگر که در ادامه به آنها خواهیم پرداخت.

برای دسترسی به این قسمت از منوی Define بر روی گزینه Load Cases... کلیک می کنیم. نرم افزار به صورت خودکار برای تمامی الگوهای بارگذاری ای که قبلاً در قسمت Load Patterns وجود داشته اند یک حالت بار استاتیکی خطی تعریف کرده است که ما در مرحله قبل برخی از الگوها را که جهت انجام آنالیز به آنها نیازی نداشته ایم را حذف کرده ایم. در این قسمت نیز می بایست همان الگوها را که نیازی به آنها نبوده را

حذف نماییم. برای اینکار کافی است، الگوهایی که قرار است حذف شوند را انتخاب کرده و بر روی دکمه Delete Case کلیک کنیم.

شکل ۲۱۰

❖ تعریف ترکیب بارها در SAFE :

ترکیب بارهایی که می‌بایست به نرم افزار برای طراحی و کنترل پی‌ها تعریف کنیم شامل دو دسته می‌باشند:

۱- ترکیب بارهای کنترل تنش زیر پی (از نوع سرویس و بدون ضریب)

۲- ترکیب بارهای طراحی پی (از نوع مقاوت و ضریب دار)

• تعریف ترکیب بارها جهت کنترل تنش زیر پی در SAFE :

ترکیب بارها در قسمت Define/Load Combinations... قابل تعریف، مشاهده و اصلاح می‌باشند. به طور خودکار ترکیب بارهایی که در ETABS ساخته شده است به SAFE نیز منتقل می‌شود و همچنین به طور خودکار بر حسب آیین نامه انتخاب شده ترکیب بارهای خاص این آیین نامه نیز توسط نرم افزار ساخته می‌شود.